



Beliefs in Terms of the Benefits and Barriers of Participating in Adult Day Care Centers in Tehran in 2022

Nahid Taherian¹, Jamileh Abolghasemi², Roghayeh Nouri³,
Mansoureh Jamshidimanesh⁴, Tahereh Dehdari^{5*}

1- School of Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2- School of Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

3- School of Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

4- School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

5- Health Promotion Research Center, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Corresponding author: Tahereh Dehdari, Health Promotion Research Center, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Email: dehdari.t@iums.ac.ir

Received: 30 April 2023

Accepted: 10 June 2023

Abstract

Introduction: Adult day services are one of the more popular long-term care options for older adults. The aim of this study was to determine the beliefs of the elderly regarding the perceived benefits and barriers of participation in adult day care centers in Tehran.

Methods: In this cross-sectional study (descriptive- analytical type), 194 older adults who referred to adult day care centers were selected by consensus method. The data was collected by a research-made questionnaire. Finally, the data was analyzed by SPSS software and t-test, Pearson correlation coefficient and one-way ANOVA tests.

Results: The average age of the elderly studied was 74.9 years (SD=7.25). The mean scores of the perceived barriers and perceived benefits to participation in centers were 57.66 (SD= 10.59) and 71.35 (SD= 11.82) respectively. The majority of the elderly believed that participating in centers had some benefits such as receiving positive feelings from the center personnel, increasing physical strength and strengthening muscles by doing sports in the center and using the experiences of people similar to them. The lack of time to attend the center regularly, the low quality of services during to COVID-19 pandemic and the problems of transportation from home to the center were recognized as barriers to participating in adult day care centers. Illiterate participants had more perceived advantages than participants with university education degree ($P=0.047$). Single participants had more advantages for participating in centers than married participants ($P<0.001$). In addition, unemployed participants (currently) had fewer barriers to participate in adult day care centers than employed participants ($P<0.001$).

Conclusions: According to the advantages of these centers, periodic identification of the perceived barriers of the participation in these centers and try to remove them may help to increase the physical, social and psychological health of this group as well as their caregivers.

Key words: Adult day care centers; barriers; benefits; perception.



بررسی باورهای سالمندان در خصوص منافع و موانع درک شده حضور در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان در شهر تهران در سال ۱۴۰۱

ناهید طاهریان^۱، جمیله ابوالقاسمی^۲، رقیه نوری^۳، منصوره جمشیدی منش^۴، طاهره دهداری^{۵*}

- ۱- دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
- ۲- دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
- ۳- دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
- ۴- دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
- ۵- مرکز تحقیقات ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

نویسنده مسئول: طاهره دهداری، مرکز تحقیقات ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
ایمیل: dehdari.t@iums.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۳/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۲/۱۰

چکیده

مقدمه: خدمات مراقبت روزانه بزرگسالان یکی از محبوب‌ترین گزینه‌های مراقبت طولانی‌مدت برای سالمندان محسوب می‌شوند. هدف مطالعه حاضر، تعیین باورهای سالمندان در خصوص منافع و موانع درک شده حضور در این مراکز بود. **روش کار:** مطالعه حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی می‌باشد، که بر روی ۱۹۴ نفر سالمند بالای ۶۰ سال مراجعه کننده به مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان انجام شد. داده‌ها توسط پرسشنامه‌های محقق ساخته جمع‌آوری و توسط نرم افزار SPSS و آزمون‌های تی مستقل، همبستگی پیرسون و تحلیل واریانس یک طرفه تحلیل شدند.

یافته‌ها: میانگین سن سالمندان ۷۴/۹ سال (با انحراف معیار ۷/۲۵) بود. میانگین نمرات موانع و منافع درک شده شرکت کنندگان به ترتیب ۵۷/۶۶ (با انحراف معیار ۱۰/۵۹) و ۷۱/۳۵ (با انحراف معیار ۱۱/۸۲) بود. از نظر اکثریت سالمندان شرکت در این مراکز، منافی مانع دریافت احساسات مثبت از پرسنل مرکز، افزایش توان بدنی و تقویت عضلات با انجام ورزش‌ها در مرکز و استفاده از تجارب افراد شبیه به خود آنها را به همراه دارد. نبود وقت برای حضور در مرکز به صورت منظم، کاهش کیفیت خدمات در دوران همه‌گیری کووید-۱۹ و مشکلات حمل و نقل از منزل تا مرکز، از جمله موانع درک شده برای شرکت در مراکز شناخته شدند. سالمندان بی‌سواد، منافع درک شده بیشتری از شرکت در این مراکز، نسبت به سالمندان دارای سواد دانشگاهی داشتند ($P=0/047$). سالمندان مجرد نیز منافع درک شده بیشتری، نسبت به سالمندان متأهل گزارش کردند ($P<0/001$). افراد غیر شاغل، موانع درک شده کمتری نسبت به افراد شاغل، برای شرکت در این مراکز داشتند ($P<0/001$).

نتیجه‌گیری: با توجه به مزایای این مراکز، بررسی دوره‌ای موانع درک شده سالمندان در این مراکز به رفع آنها کمک کرده و می‌تواند به افزایش سلامت جسمانی، اجتماعی و روانشناختی این گروه و همچنین مراقبین آنها، کمک نماید. **کلیدواژه‌ها:** مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، موانع، منافع، ادراک.

درمان های ارزیابی و توانبخشی، مشاوره و ارتقای سطح کیفی زندگی و فعالیت های فرهنگی، مذهبی و ورزشی (۹). بررسی های متعدد نشان داده اند که ارائه خدمات مراقبت روزانه، روش مناسبی برای بهبود روابط اجتماعی، کیفیت زندگی، افزایش تحرک، شادی و امید به زندگی و نیز کاهش افسردگی سالمندان است (۱۰،۱۱). این خدمات می توانند ورود غیرضروری سالمندان به مراکز شبانه روزی را به تاخیر انداخته و یا از آن جلوگیری نمایند (۱۲). آسیدعلی و همکاران در سال ۱۳۹۸ در یک مطالعه، به مرور مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان در جهان و ایران پرداختند و نشان دادند که اکثر مراکز روزانه بزرگسالان در ایالات متحده مالکیت خصوصی دارند، در حالی که در کشورهایی مانند بحرین و بریتانیا، دولتی هستند. از سوی دیگر، مراکز در بریتانیا دارای سیستم های مراقبتی یکپارچه هستند که از خیریه و حمایت های داوطلبانه سازمان های غیردولتی به عنوان منابع مالی خود استفاده می کنند (۱۳). از نظر مالی، مراکز مراقبت از سالمندان در بحرین کاملاً به دولت وابسته هستند. در ایران، مدل ترکیبی بیشتر با منبع تامین مالی خصوصی-دولتی استفاده می شود. سازمان های دولتی مانند سازمان بهزیستی از این مراکز حمایت می کنند. ضمناً آنان بیان نمودند که یکی از مهم ترین مشکلات این مراکز در ایران، سیستم حمل و نقل آنهاست. آنها نتیجه گرفتند که به دلیل روند سریع پیری در ایران و تبدیل از خانواده مشترک به خانواده هسته ای، سالمندان ایرانی در معرض تنهایی، انزوا و طرد اجتماعی قرار دارند. در این راستا برنامه های اجتماع محور مانند مراکز روزانه با تمرکز بر خانواده ها و حمایت از آن ها، برنامه های مناسبی برای کمک به پیشگیری از انزوای اجتماعی و طرد سالمندان به نظر می رسد (۷).

با توجه به روند رو به رشد جمعیت سالمندان در ایران و از طرفی با توجه به عدم تمایل سالمندان به سکونت در مراکز شبانه روزی مراقبت از سالمندان و تاثیرات مخرب آن، نیاز به ارائه خدمات و مراقبت های متنوع مانند مراکز روزانه مراقبتی ضرورت می یابد. در سطح دنیا، مطالعات چندی در خصوص مزایای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان انجام شده است. به عنوان مثال، نتایج برخی از مطالعات انجام شده نشان می دهد که حضور در مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان دارای تأثیر مثبتی بر سلامت روانی، زندگی اجتماعی، عملکرد فیزیکی و کیفیت زندگی سالمندان است (۱۲،۱۴،۱۵). به عنوان مثال، Naruse و همکاران در یک مطالعه نتیجه گرفتند که مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان،

با آغاز هزاره سوم، پدیده پیری جمعیت بیش از پیش به موضوعی جهانی تبدیل شده است (۱). جمعیت جهان رو به سالمندی است. بر اساس مطالعات اپیدمیولوژیک، ۱۱ درصد از جمعیت جهان بالای ۶۰ سال، سن دارند (۲). در کل دنیا، بین سال های ۱۹۵۰ و ۲۰۲۰، جمعیت سالمندان بیش از ۵ برابر شده (۳) و پیش بینی می شود تا ۲۰۵۰، تعداد افراد سالخورده در کشورهای در حال توسعه یافته، در مقایسه با ۷۱ درصد افزایش در کشورهای توسعه یافته، ۲۵۰ درصد افزایش یابد. در حال حاضر، کشورهای توسعه یافته، سالخورده ترین نمودار جمعیت را دارند، این در حالی است که سریع ترین رشد سالخوردگی جمعیت، در کشورهای در حال توسعه اتفاق می افتد (۴).

در ایران، شدت رشد جمعیت سالمندی بیشتر از سطح جهانی (بیش از ۶ برابر) است. بدیهی است که این امر نتیجه کاهش میزان مرگ و میری است که منجر شد تا امید زندگی در بدو تولد از حدود ۳۷/۵ سال، در سال ۱۳۳۵ به ۷۴/۲ سال، در سال ۱۳۹۵ افزایش یابد. هرچند که بخش عمده ای از افزایش امید زندگی مربوط به کاهش مرگ و میر کودکان بود، اما دستاوردهای پزشکی، بهداشتی و افزایش سطح دانش و آگاهی عمومی نسبت به مسائل بهداشتی منجر شد تا مرگ و میر بزرگسالان نیز کاهش چشمگیری یابد (۳). شایان ذکر است که این زندگی طولانی تر، همیشه به این معنا نیست که فرد در سال های بعد نیز کیفیت زندگی بهتر یا خوبی خواهد داشت (۵)، چرا که سالمندی، با تجمیع تدریجی انواع مختلف آسیب های سلولی و مولکولی همراه است و در طول زمان این آسیب ها باعث کاهش عمومی ظرفیت و توانایی افراد می شود (۶).

با توجه به روند رو به رشد جمعیت سالمندان در سال های اخیر، یکی از مشکلات بزرگ کشورهای جهان، مراقبت از تعداد روزافزون افراد سالخورده است. ارائه مراقبت های روزانه بزرگسالان، بیش از سه دهه قبل، به عنوان یکی از روش های جایگزین مراقبت های سازمانی و رسمی از سالمندان معرفی شد (۷). مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، مراقبت نیمه وقتی است که در قالب گروه ارائه می شود. این خدمات برای افرادی که نمی توانند حتی برای مدت کوتاهی در خانه تنها بمانند، بسیار مناسب بوده و علاوه بر ایجاد محیطی امن و سالم برای مراقبت، خدمات متعددی را به سالمندان ارائه می دهد (۸). برخی از خدماتی که در این مراکز روزانه ارائه می شود عبارتند از مراقبت های شخصی،

مطالعه حاضر، سالمندانی که به هر دلیلی، توان پاسخگویی به سوالات مطالعه را نداشتند، از مطالعه خارج می شدند. موافقت نمونه ها جهت ورود به طالع اخذ می شد. به سالمندان در جهت محرمانه بودن اطلاعات و بی نام بودن پرسشنامه ها اطمینان داده شد. ضمناً مطالعه حاضر دارای گواهی اخلاق از کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی ایران (IR.IUMS.REC.1401.550) است.

برای جمع آوری اطلاعات، از پرسشنامه محقق ساخته در زمینه منافع و موانع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان استفاده شد. سوالات اولیه پرسشنامه با توجه به مروری بر متون و مصاحبه با ۱۰ سالمند شرکت کننده در این مراکز و کارشناسان متخصص در مبحث سالمندی و مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان طراحی شد. سپس، اعتبار و پایایی سوالات طی مراحل زیر بررسی شد. در ابتدا، به سنجش روایی محتوایی کمی و کیفی سوالات پرسشنامه موانع و منافع شرکت در مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان پرداخته شد. در این مرحله، بر اساس نظرات پانل متخصصان (متشکل از ۱۰ نفر متخصص در رشته های سالمندی و آموزش بهداشت)، ۱۲ سؤال از موانع درک شده و ۷ سؤال از منافع درک شده که دارای نسبت روایی محتوایی کمتر از ۰/۶۲ و شاخص روایی محتوایی کمتر از ۰/۷۹ بودند، حذف شدند. چند سؤال نیز ویرایش شدند. در کل، در این مرحله، ۱۹ سؤال از منافع درک شده و ۱۷ سؤال از موانع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان باقی ماندند. در گام بعدی، به سنجش روایی صوری کمی و کیفی سوالات پرسشنامه موانع و منافع شرکت در مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان پرداخته شد. در این گام، ضریب تاثیر سوالات پرسشنامه، با مصاحبه با ۵ سالمند سنجیده شد. در این قسمت، سوالات دارای ضریب تاثیر کمتر از ۱/۵ حذف شد. در کل، ۲ سؤال از منافع درک شده (شامل «در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، مشکلات جسمانی و روانشناختی من توسط پرسنل مرکز مشخص می شوند» و «شرکت من در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، باعث می شود خانواده ام در منزل کمی استراحت کنند») و ۲ سؤال از موانع درک شده (شامل «در ساعات حضور در مرکز، برای انجام امور و فعالیت های منزل، دچار مشکل می شوم» و «من، به زبان فارسی تسلط زیادی ندارم و صحبت های مربی و مراقبین مرکز را به خوبی متوجه نمی شوم») که دارای ضریب تاثیر کمتر از ۱/۵ بودند، حذف شدند. تا این قسمت از کار، ۱۷ سؤال برای منافع درک شده و ۱۵ سؤال برای موانع درک شده باقی ماندند. در گام بعدی به سنجش

مکانی امن برای تعامل فراهم می کنند و استفاده از آنها باید برای ایجاد جامعه ای سازگار با معلولیت و سن تشویق شود (۱۶). Ching-Teng در یک مطالعه نشان داد که انجام برخی از بازی ها در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان می تواند تاثیرات مفیدی بر عملکرد شناختی سالمندان شرکت کننده در این مراکز داشته باشد (۱۷). در یک مطالعه کیفی انجام شده در ژاپن نشان داده شد که ۴ مولفه مشارکت اجتماعی، بهداشت و سلامت، ورزش و عادات غذایی و حمایت خانواده، از تجارب افراد شرکت کننده در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان بود (۱۸). Duncan و همکاران نیز گزارش کردند که شرکت سالمندان در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان می تواند سبب افزایش اعتماد به نفس مراقبان آنها برای ارائه مراقبت شود. ضمناً، شرکت در این مراکز، وابستگی افراد مراقبت کننده به مراقب را کاهش می دهد (۱۹).

با وجود گذشت چندین سال از تاسیس مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان در ایران، مطالعات محدودی در خصوص مزیت های و موانع حضور سالمندان در این مراکز انجام شده است. با توجه به اهمیت مساله نیازسنجی برای شناخت دوره ای موانع حضور سالمندان در این مراکز به منظور اقدام در جهت برطرف نمودن آنها و همچنین بررسی تجارب مثبت و دیدگاه های آنها جهت متقاعدسازی تصمیم گیران، سالمندان و خانواده های آنها برای شرکت در این مراکز، در مطالعه حاضر، به تعیین دیدگاه سالمندان مراجعه کننده به این مراکز در خصوص مزایا و موانع حضور در این مراکز واقع در شهر تهران در سال ۱۴۰۱ پرداخته شد.

روش کار

این مطالعه مقطعی (از نوع توصیفی-تحلیلی) در سال ۱۴۰۱ بر سالمندان بالای ۶۰ سال مراجعه کننده به یکی از ۳ مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان شهر تهران (قاصدک، آرمان شایان و یاس) انجام شد.

نمونه گیری به صورت سرشماری انجام شد. کل نمونه های دارای شرایط ورود به مطالعه در این مراکز، ۲۳۷ نفر بود. از این تعداد، ۱۹۴ حاضر به شرکت در مطالعه شدند. معیارهای ورود به مطالعه عبارت بودند از: سن بالای ۶۰ سال، سابقه حضور به مدت حداقل ۳ ماه مستمر در یکی از ۳ مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان در شهر تهران قاصدک، آرمان شایان و یاس). ضمناً روال کار در این مراکز بدین صورت است که قبل از پذیرش یک سالمند، تست وضعیت شناختی برای وی انجام می شود. سالمندان دارای آلزایمر و دمانس شدید در این مراکز پذیرش نمی شوند. در

ناهید طاهریان و همکاران

بررسی وجود اختلاف بین میانگین موانع یا منافع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان بر حسب سطوح مختلف متغیرهای دموگرافیک کیفی چندحالتی (مانند سطح تحصیلات) استفاده شد. برای بررسی وجود اختلاف بین میانگین موانع یا منافع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان با متغیرهای دموگرافیک کیفی دوحالتی مانند جنسیت، از آزمون تی مستقل استفاده شد. برای بررسی همبستگی بین میانگین موانع یا منافع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان با متغیرهای دموگرافی کمی مانند سن نیز از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. سطح معنی داری برای کلیه آزمون ها، کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد. از آنجا که پرسشنامه ها توسط محقق با روش مصاحبه برای سالمندان تکمیل می شدند، سالمندان به کلیه سوالات پرسشنامه ها پاسخ دادند و مقادیر گم شده وجود نداشت.

یافته ها

میانگین سن سالمندان مورد مطالعه ۷۴/۹ سال با انحراف معیار ۷/۲۵ بود. میانگین تعداد فرزندان آنها ۳/۵ با انحراف معیار ۱/۴۹ بود. سایر اطلاعات دموگرافیک و ارتباط آنها با میانگین نمره موانع و منافع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان در جدول ۱ آورده شده است.

میزان پایایی سوالات پرسشنامه ها پرداخته شد. برای سنجش پایایی سوالات پرسشنامه ها، از روش آزمون مجدد با فاصله ۲ هفته (با ۳۰ نمونه) برای بررسی ثبات زمانی پرسشنامه منافع و موانع درک شده استفاده شد. نتایج ضریب همبستگی درون رده ای برای پرسشنامه منافع درک شده ۰/۸۲ ($p < ۰/۰۰۱$) و برای پرسشنامه موانع درک شده برابر با ۰/۷۵۳ ($p < ۰/۰۰۱$) بود که قابل پذیرش بود. در نهایت، پرسشنامه نهایی دارای ۱۷ سؤال برای منافع درک شده و ۱۵ سؤال برای موانع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان بود. مقیاس پاسخ دهی سؤالات طیف لیکرت از کاملاً موافقم (نمره ۵) تا کاملاً مخالفم (نمره ۱) بود. با چند سؤال نیز اطلاعات دموگرافیک نمونه های مورد مطالعه بررسی شد. پرسشنامه ها با روش مصاحبه، توسط یکی از محققان مطالعه حاضر تکمیل شدند. مکان انجام مصاحبه ها در مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان بود. مدت زمان تکمیل هر پرسشنامه حدود ۱۵ تا ۲۰ دقیقه به طول می انجامید.

پس از جمع آوری اطلاعات، داده ها توسط نرم افزار SPSS (نسخه ۲۱) تحلیل شدند. ابتدا با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و گراف ها، نرمال بودن توزیع داده های کمی بررسی شد. سپس از شاخص های توصیفی استفاده گردید. از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه برای

جدول ۱. اطلاعات دموگرافیک نمونه های مورد مطالعه (n=۱۹۴)

متغیر	گروه	تعداد	درصد	ارتباط با منافع درک شده	ارتباط با موانع درک شده
جنسیت	زن	۱۲۶	۶۴/۹	$t=۴/۴۴$ $P<۰/۰۰۱$	$t=۱/۶۱$ $P=۰/۱۰۸$
	مرد	۶۸	۳۵/۱		
وضعیت ازدواج (مجرد، متأهل)	بلی	۱۶۷	۸۶/۱	$t=۴/۵۹$ $P<۰/۰۰۱$	$t=۱/۷۹$ $P=۰/۰۷۵$
	خیر	۲۷	۱۳/۹		
	بی سواد	۲۴	۱۲/۴		
	ابتدایی	۴۷	۲۴/۲		
سطح تحصیلات	راهنمایی	۵۰	۲۵/۸	$F=۳/۵۰$ $P=۰/۰۰۹$	$F=۱/۳۱$ $P=۰/۳۶۵$
	دیپلم	۴۸	۲۴/۷		
	دانشگاه	۲۵	۱۲/۹		
وضعیت شغلی (در حال حاضر)	شاغل	۴	۲/۱	$t=۱/۶۴$ $P=۰/۱۰۱$	$t=۳/۵۶$ $P<۰/۰۰۱$
	غیر شاغل	۱۹۰	۹۷/۹		

بزرگسالان ذکر شده است.

در جداول ۲ و ۳ به ترتیب، تعداد و درصد پاسخ های افراد به سؤالات منافع و موانع شرکت در مراکز مراقبت روزانه

جدول ۲. تعداد و درصد پاسخ های افراد به سوالات منافع درک شده شرکت در مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان

کاملاً موافقم		موافقم		نه مخالف و نه موافق		مخالفم		کاملاً مخالفم		
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۱۰۵	۵۴/۱	۵۳	۲۷/۳	۲۷	۱۳/۹	۵	۲/۶	۴	۲/۱	در مرکز روزانه مراقبت بزرگسالان، اوقات فراغتم پر می شود
۱۰۹	۵۶/۲	۴۴	۲۲/۷	۲۹	۱۴/۹	۸	۴/۱	۴	۲/۱	شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، سبب کاهش تنهایی ام می شود
۱۱۸	۶۰/۸	۳۵	۱۸/۰	۳۰	۱۵/۵	۱۰	۵/۲	۱	۰/۵	با شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، دوستان جدیدی پیدا می کنم
۱۰۳	۵۳/۱	۴۷	۲۴/۲	۳۶	۱۸/۶	۶	۳/۱	۲	۱/۰	وقتی در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان شرکت می کنم، احساس می کنم یک هدف دارم
۱۲۱	۶۲/۴	۳۹	۲۰/۱	۲۸	۱۴/۴	۵	۲/۶	۱	۰/۵	در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، فعالیت های مورد علاقه ام (مانند نقاشی، موسیقی و غیره) را انجام می دهم
۱۱۹	۶۱/۳	۳۷	۱۹/۱	۳۲	۱۶/۵	۵	۲/۶	۱	۰/۵	یادگیری مطالب جدید در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان می تواند منجر به تقویت حافظه من شود
۱۴۱	۷۲/۷	۳۱	۱۶/۰	۱۸	۹/۳	۲	۱/۰	۲	۱/۰	با انجام ورزش در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، توان بدنی و قدرت عضلاتم بیشتر می شود
۱۲۹	۶۶/۵	۳۹	۲۰/۱	۱۹	۹/۸	۶	۳/۱	۱	۰/۵	با شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، احساس خوشحالی و نشاط بیشتری می کنم
۹۶	۴۹/۵	۴۸	۲۴/۷	۴۳	۲۲/۲	۵	۲/۶	۲	۱/۰	شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، اعتماد به نفسم را افزایش می دهد
۳۳	۱۷/۰	۲۶	۱۳/۴	۶۲	۳۲/۰	۱۳	۶/۷	۶۰	۳۰/۹	در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، هنگام نیاز به درمان های اورژانسی، به موقع درمان و پیگیری می شوم
۹۹	۵۱/۰	۴۸	۲۴/۷	۳۷	۱۹/۱	۶	۳/۱	۴	۲/۱	با شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، احساس استقلال بیشتری می کنم
۱۲۱	۶۲/۴	۳۸	۱۹/۶	۲۱	۱۰/۸	۷	۳/۶	۷	۳/۶	شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، استرس و افسردگی مرا کاهش می دهد
۱۰۰	۵۱/۵	۴۳	۲۲/۲	۴۱	۲۱/۱	۷	۳/۶	۳	۱/۵	در مرکز مراقبت روزانه سالمندان، کار گروهی با سالمندان دیگر را تجربه می کنم
۱۵۲	۷۸/۴	۲۸	۱۴/۴	۱۰	۵/۲	۱	۰/۵	۳	۱/۵	در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، احساسات مثبت از پرسنل مرکز دریافت می کنم
۶۸	۳۵/۱	۱۶	۸/۲	۴۸	۲۴/۷	۱۲	۶/۲	۵۰	۲۵/۸	شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، باعث می شود که شب ها راحت تر بخوابم
۱۰۷	۵۵/۲	۳۹	۲۰/۱	۳۶	۱۸/۶	۵	۲/۶	۷	۳/۶	در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، در فعالیت های اجتماعی (مانند جشن تولد، گردش دسته جمعی و غیره) شرکت می کنم
۱۳۸	۷۱/۱	۳۳	۱۷/۰	۱۸	۹/۳	۲	۱/۰	۳	۱/۵	در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، از تجارب افراد شبیه به خودم استفاده می کنم

ناهید طاهریان و همکاران

جدول ۳. تعداد و درصد پاسخ های افراد به سوالات موانع درک شده شرکت در مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان

کاملاً موافقم		موافقم		نه مخالف و نه موافق		مخالقم		کاملاً مخالفم		
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۵۹/۳	۱۴	۷/۲	۶۱	۳۱/۴	۰	۰	۴	۲/۱	۱۱۵	در سطح شهر، تعداد مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، کم است
۵۴/۱	۱۲	۶/۲	۱۶	۸/۲	۷	۳/۶	۵۴	۳۷/۸	۱۰۵	فاصله منزل من تا مرکز مراقبت روزانه سالمندان، زیاد است
۴۴/۸	۱۵	۷/۷	۴۲	۲۱/۶	۶	۳/۱	۴۴	۲۲/۷	۸۷	هزینه شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، برای من زیاد است
۵۸/۸	۱۳	۶/۷	۳۶	۱۸/۶	۴	۲/۱	۲۷	۱۳/۹	۱۱۴	مشکلات جسمانی من نمی گذارد در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، به صورت منظم شرکت کنم
۲۷/۸	۱۳	۶/۷	۶۸	۳۵/۱	۱۶	۸/۲	۴۳	۲۲/۲	۵۴	ساعت کار مراکز مراقبت، کوتاه است
۱۹/۱	۹	۴/۶	۴۱	۲۱/۱	۱۶	۸/۲	۹۱	۴۶/۹	۳۷	در مرکز، حس ناخوشایندی از دیدن افراد معلول و ناتوان دارم
۳۴/۵	۱۵	۷/۷	۲۵	۱۲/۹	۱۰	۵/۲	۷۷	۳۹/۷	۶۷	خانواده ام، برای شرکت در این مراکز، حمایت و همراهی نمی کنند
۵۵/۷	۲۹	۱۴/۹	۴۲	۲۱/۶	۵	۲/۶	۱۰	۵/۲	۱۰۸	کلاس های مرکز، صبح ها (معمولاً ساعت ۸) خیلی زود شروع می شوند
۵۸/۸	۲۴	۱۲/۴	۳۵	۱۸/۰	۴	۲/۱	۱۷	۸/۸	۱۱۴	بین فعالیت های مرکز با سطح سواد و توانایی های مختلف سالمندان همخوانی و تطابق وجود ندارد
۶۶/۰	۹	۴/۶	۲۰	۱۰/۳	۴	۲/۱	۳۳	۱۷/۰	۱۲۸	رفت و آمد (حمل و نقل) از منزل تا مرکز مراقبت روزانه سالمندان، برایم سخت است
۵۹/۸	۱۹	۹/۸	۵۳	۲۷/۳	۲	۱/۰	۴	۲/۱	۱۱۶	مردم، از وجود مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان و فعالیت های آنها آگاهی ندارند
۷۱/۶	۱۸	۹/۳	۲۷	۱۳/۹	۱	۰/۵	۹	۴/۶	۱۳۹	کیفیت خدمات ارائه شده در مرکز روزانه مراقبت از سالمندان، در طول دوران همه گیری کرونا کاهش یافت
۵۹/۸	۱۹	۹/۸	۵۳	۲۷/۳	۲	۱/۰	۴	۲/۱	۱۱۶	پرسنل مرکز، برخورد خوبی با سالمندان ندارند
۷۲/۲	۲۰	۱۰/۳	۱۶	۸/۲	۱	۰/۵	۱۷	۸/۸	۱۴۰	برای حضور در مرکز به صورت منظم، وقت ندارم
۵۷/۲	۱۷	۸/۸	۳۰	۱۵/۵	۳۲	۱۶/۵	۴	۲/۱	۱۱۱	حمایت دولتی، برای شرکت سالمندان در مراکز روزانه، وجود ندارد

بر اساس نتایج آزمون تی مستقل، منافع درک شده شرکت در مراکز روزانه مراقبت بزرگسالان در زنان، بیشتر از مردان بود. همچنین بر اساس نتایج آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معنی داری بین نمره منافع درک شده بر حسب سطوح متغیر وضعیت تحصیلات، وجود داشت. در همین راستا، نتایج آزمون تعقیبی توکی نشان داد که تفاوت معنی داری بین میانگین امتیازات منافع درک شده در افراد بی سواد و سالمندان با تحصیلات دانشگاهی، وجود داشت ($P=0/047$). در جداول ۲ و ۳ به ترتیب، فراوانی مطلق و نسبی پاسخ های افراد به سئوالات منافع درک شده و موانع

نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین سن و تعداد فرزندان و میانگین نمره موانع درک شده ($P=0/766$)، $(T=-0/02)$ و منافع درک شده ($P=0/805$)، $(T=0/01)$ شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، همبستگی معناداری وجود ندارد. نتایج آزمون تی مستقل نشان داد که سالمندان مجرد، منافع درک شده بیشتری برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، نسبت به افراد متأهل قائل بودند ($P<0/001$) و سالمندان شاغل، موانع درک شده بیشتری برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، نسبت به افراد غیر شاغل داشتند ($P<0/001$).

موانع و منافع درک شده از شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان آورده شده است.

درک شده جهت شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان آورده شده است. در جدول ۴، میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره

جدول ۴. میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره موانع و منافع درک شده از شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان

انحراف معیار	میانگین	حداکثر نمره کسب شده	حداقل نمره کسب شده	موانع درک شده
۱۰/۵۹	۵۷/۶۶	۷۵	۲۵	
۱۱/۸۲	۷۱/۳۵	۸۵	۳۰	منافع درک شده

نمودن انجام فعالیت های فیزیکی در مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان خواهد توانست علاوه بر فعال و سالم نگه داشتن سالمندان، باعث افزایش سلامت روانی و جسمی آنان شده و کمک نماید تا به طور مستقل، به زندگی ادامه دهند. در این مطالعه، استفاده از تجارب افراد شبیه به خود، به عنوان یکی از منافع شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، معرفی شد. درک از پیری، معیاری برای رضایت هر فرد از سالمندی خودش و بازتابی از تطابق فرد با تغییرات مرتبط با این دوران است (۲۴). متأسفانه، برخی از سالمندان، درک درست و خوشایندی از پدیده پیری ندارند و به همین خاطر، قادر به تجربه دوران سالمندی شاد و رضایت بخشی نخواهند بود (۲۵). مطالعه حاضر نشان داد که یکی از عوامل مهمی که می تواند در شرکت افراد در مراکز مراقبت روزانه دخیل باشد، حضور افراد شبیه به خود و شنیدن و استفاده از تجارب آنها است. در همین راستا، نتایج مطالعه اورلانا نشان داد که یکی از مزیت های مهم حضور در مراکز مراقبتی روزانه، مشارکت اجتماعی است که به افراد کمک می کند تا دید بهتری از توانایی های خود پیدا کرده و به تبع آن، اعتماد به نفس و رضایت بیشتری داشته باشند (۸). می توان چنین استنباط نمود که شرکت در تعاملات اجتماعی، قرار گرفتن در کنار سایر سالمندان و انتقال تجارب خود با دیگران از عواملی است که می تواند در افزایش حس خوشایند سالمند بودن، تاثیر گذار باشد. لذا، فراهم آوردن شرایط لازم برای گرد هم آوردن سالمندان و صحبت در مورد تجارب مثبت و منفی خود و به اشتراک گذاشتن راهبردهای مورد استفاده جهت مقابله مثبت با مشکلات سالمندی، با انجام فعالیت ها و بحث های گروهی می تواند سبب افزایش منافع درک شده شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان گردد. شرکت کنندگان در مطالعه حاضر، بیان می کردند که مجموعه ای از موانع برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه

بحث

سالمندان گروهی حساس تلقی می شوند که در خور احترام و توجه هستند و بی شک ارائه خدمات محترمانه در صورتی محقق می شود که ارائه دهندگان این خدمات، نگرش و احساس مثبتی به مددجویان خود داشته باشند (۲۰). از این رو، دریافت حس مثبت از جانب کارکنان، برای آنها بسیار با اهمیت تلقی می شود. در این مطالعه، شرکت کنندگان اذعان داشتند که دریافت احساسات مثبت از کارکنان مراکز مراقبت روزانه سالمندان، از جمله منافع استفاده از خدمات این مراکز مراقبتی محسوب می شود. با توجه به این یافته، پیشنهاد می شود در استخدام کارکنان مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، نهایت حساسیت و دقت انجام گردد. چرا که کارکنان ماهر، متخصص و علاقه مند در زمینه مراقبت سالمندان می توانند به نحو موثرتری به نیازهای جسمی، روانی و عاطفی سالمندان پاسخ داده و در نهایت، میزان رضایت سالمندان از شرکت در این مراکز را افزایش دهند. انجام فعالیت بدنی در بهبود سلامتی، نقش موثری دارد (۲۱). مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، مکان هایی هستند که مراقبت، حمایت و فرصت هایی را برای شرکت در فعالیت های مختلف فراهم می کنند. این مراکز، خدماتی را ارائه می دهند که از سالمندی فعال و سالم حمایت می کنند (۲۲). در این مطالعه، افزایش توان بدنی و تقویت عضلات یکی از مزیت های شرکت کننده در مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان گزارش شد. در این راستا، نتایج مطالعه هنوز و همکاران نیز حاکی از بهبود قابل توجهی در قدرت بدنی، چابکی، تعادل و سرعت راه رفتن سالمندان در طی شرکت در فعالیت های بدنی روزانه در مراکز بود (۲۳). با توجه به ضعف عضلانی و تحلیل توان در دوران سالمندی، توجه به نقش فعالیت فیزیکی و انجام ورزش های هدفمند و متناسب با وضعیت فرد در سلامت، برنامه ریزی در جهت ساختارمند

همکاری دیگر نهادهای مرتبط، سرویس های حمل و نقل عمومی از منزل به این مراکز را با قیمت ارزان و باصرفه برای سالمندان مهیا نمایند. چرا که حضور در این مراکز می تواند سبب افزایش سلامت و کیفیت زندگی سالمندان شده و عملاً نوعی سرمایه گذاری بلندمدت بوده که می تواند منجر به کاهش بار هزینه های مراقبتی و درمانی برای سالمندان جامعه گردد.

کمبود وقت برای حضور در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، یکی دیگر از دغدغه های مهم سالمندان برای شرکت منظم در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان بود. یکی از راهکارهای مهم برای حل این مسئله، اتخاذ رویکرد محله کامل است. با اجرای این رویکرد، هر محله، مرکز مراقبت روزانه مختص به خود را خواهد داشت و سالمند می تواند علی رغم مشکلات پیش رو، با صرف کمترین وقت به آنجا مراجعه و از خدمات مورد نیاز بهره مند گردد. پیشنهاد می شود با توجه به مزیت های مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، شهرداری ها و سایر تصمیم گیران مرتبط، به تاسیس بیشتر این مراکز در بیشتر محله ها اقدام نمایند. رسانه های جمعی مانند تلویزیون نیز می توانند با پخش برنامه های مستند از فعالیت ها، مزیت های حضور در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان و تجارب مثبت افراد شرکت کننده، حس نیاز به شرکت در این مراکز را در خانواده ها و سالمندان ایجاد نموده و تلاش نمایند که سالمند، شرکت در این مراکز را جزئی از اولویت های اصلی روزانه خود قرار داده و وقت و زمان کافی را برای دریافت خدمات این مراکز اختصاص دهند.

یافته های مطالعه حاضر نشان داد که سالمندان مجرد، منافع درک شده بیشتری برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، نسبت به افراد متاهل قائل بودند. این نتیجه، همراستا با سایر مطالعات انجام شده در این زمینه بود. به عنوان مثال، نتایج مطالعه اورلانا و همکاران نشان داد که افراد شرکت کننده در مراکز مراقبت روزانه، عمدتاً زنانی تنها، بیوه، مطلقه یا مجرد بودند (۷). سالمندی دوره ای از زندگی است که انسان را با چالش های ویژه و متفاوت روبه رو می کند. یکی از مشکلات جدی، تجرد در دوران سالمندی است که در پی آن، فرزند و همسری در زندگی سالمند وجود ندارد، بنابراین، تجرد می تواند عامل مهمی در تنها شدن فرد باشد. اگر چه، احساس تنهایی در همه گروه های سنی ایجاد می شود، اما شیوع آن در سالمندان

بزرگسالان وجود دارد. یکی از موانع مهم برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، کاهش کیفیت خدمات ارائه شده در این مراکز در طول دوران همه گیری کووید-۱۹ به دلیل ضرورت انجام برخی اقدامات محدود کننده برای کاهش انتقال عفونت، بیان شد. این یافته، با نتایج پژوهش Fu و Zhou همخوانی داشت. نتایج مطالعه آنان نشان داد که امکانات نامتناسب و ناهماهنگ، از جمله مشکلات موجود در عملکرد مراکز مراقبت روزانه است. بنابراین، هر گونه نقص در ارائه این خدمات می تواند عاملی برای عدم رضایت افراد و عدم استفاده مجدد از این خدمات باشد (۲۶). متأسفانه، همه گیری کووید-۱۹ سبب کاهش انجام برخی از فعالیت ها و برنامه ها در مراکز مراقبت بزرگسالان شد و حتی میزان مراجعات منظم سالمندان به این مراکز را تحت تاثیر خود قرار داد. با توجه به تجارب و درس آموخته های مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان در دوران همه گیری کووید-۱۹، این مراکز بایستی برنامه ها و راهبردهایی در مواجهه با بحران های مشابه بهداشت عمومی داشته باشند تا بتوانند در هنگام بحران، به ارائه مناسب خدمات به سالمندان ادامه دهند.

دسترسی، یکی از مؤلفه های کلیدی مؤثر بر استفاده از خدمات و امکانات موجود در جامعه است. دسترسی به مراکز و اماکن، نیاز به جابه جایی را اجتناب ناپذیر می سازد. در این رابطه، زیرساخت های حمل و نقل، به عنوان عاملی مهم در سهولت جابه جایی و دسترسی، اهمیت ویژه ای می یابد. از مهم ترین چالش های سالمندان، در مطالعه حاضر، مشکلات حمل و نقل از منزل تا مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان، ذکر شد. در همین راستا، نتایج برخی از پژوهش های انجام شده، با نتیجه مطالعه حاضر همخوانی داشت. به عنوان مثال، در مطالعه ویلیام و همکاران که با هدف ارزیابی موانع استفاده از مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان انجام شد، مشارکت کنندگان اذعان داشتند که مساله حمل و نقل، بر حضور آنها در برنامه تأثیر می گذارد (۲۷). همچنین، سادارانگانی و همکاران در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که افراد شرکت کننده در مطالعه، حمل و نقل را عامل مهمی در استفاده از خدمات روزانه مراقبت بزرگسالان می دانستند (۲۸). نبود امکانات حمل و نقل، می تواند تبدیل به مساله ای شود که عوارض ناشی از آن باعث ناراضی سالمندان و به تبع آن عدم دسترسی به خدمات مراکز شود. پیشنهاد می شود که تصمیم گیران در سازمان بهزیستی با

تنها، بیشتر است. احساس تنهایی، مشکل پیچیده ای است که رفاه روانی- اجتماعی را تحت الشعاع قرار می دهد و عواقب جدی برای سالمندان دارد. همچنین، نیازهای مراقبتی می تواند باعث بروز فشار روحی و جسمی بیشتر فرد شود. در نتیجه نیاز به مراقبت مداوم توسط یک مراقب وجود دارد تا فرد سالمند بتواند نیازهای خود برآورده سازد. لذا، می توان منافع بیشتر شرکت در این مراکز در افراد مجرد را به مساله تنهایی آنان و نیاز بیشتر به این خدمات نسبت داد.

نتایج این مطالعه نشان داد که سالمندان شاغل، موانع درک شده بیشتری برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان، نسبت به افراد غیر شاغل داشتند. طبق مطالعات انجام شده، از بین عوامل اجتماعی، اقتصادی و فردی، عوامل اقتصادی قوی ترین رابطه را با رضایت مندی سالمندان از زندگی دارند. به عبارت دیگر، صعود یا نزول وضعیت اقتصادی سالمندان بیش از سایر عوامل با کاهش یا افزایش رضایت مندی آنها از زندگی همبستگی دارد (۲۹). بنابراین، یک سالمند باید فارغ از دغدغه های مختلف اقتصادی و با برخورداری از امنیت مالی، از دوران پیری خود لذت ببرد. متأسفانه در کشورهایی که ثبات اقتصادی وجود ندارد و نابسامانی های اجتماعی- اقتصادی فراوان است، بسیاری از سالمندان همچنان در دوران بازنشستگی کار می کنند و مجبور به رفع نیازهای مادی و خانواده خود هستند. همین مساله، منجر به ادامه فعالیت های اقتصادی در این دوران شده و فرد موانع بیشتری برای استفاده از خدماتی نظیر مراکز مراقبت روزانه از بزرگسالان دارد. در این راستا، عباسیان و همکاران در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که مشارکت کنندگان عواملی چون سن، جنس، شغل و درآمد را به عنوان عوامل موثر بر حضور خود، در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان بیان کردند (۱). وجود سیستم هایی جهت حمایت مالی از سالمندان دارای شرایط اقتصادی نامطلوب مانند زنان سالمند بیوه، سالمندان دارای بیماری های مزمن یا افرادی که حقوق بازنشستگی ندارند، افزایش مستمری سالمندی بر اساس نرخ تورم سالیانه و تحت پوشش بیمه قرار دادن خدمات ارائه شده در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان می تواند تا حد زیادی این مانع را برطرف نماید. لازم است تصمیم گیران و مسئولین ذی ربط، پرداختن به این مهم را در دستور کار خویش قرار دهند.

از محدودیت های این مطالعه همه گیری کووید- ۱۹ در دوران انجام مطالعه بود. این امر بر حضور منظم سالمندان در مراکز و برخی از نتایج این مطالعه تاثیر می گذاشت. محدودیت دیگر مطالعه حاضر این بود که نمونه ها تنها از مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان از تهران انتخاب شدند، پیشنهاد می شود که مطالعه مشابه در سایر مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان در دیگر شهرها نیز انجام شود.

نتیجه گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که از دیدگاه سالمندان، شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان دارای منافع زیادی است. لازم است این منافع مورد توجه مسئولین و تصمیم گیران سازمان بهداشتی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دیگر نهادهای مرتبط قرار گیرد تا نسبت به راه اندازی و حمایت بیشتر از این مراکز اقدام نمایند. ضمناً رسانه های جمعی می توانند مزیت های حضور در این مراکز را برای خانواده و سالمندان بازگو نموده تا سبب افزایش مطالبه گری و تشویق سالمندان برای شرکت منظم در این مراکز و استفاده از نتایج مثبت آنها شوند.

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که سالمندان معتقد بودند که برخی موانع برای شرکت در مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان وجود دارد. در این خصوص، لازم است مسئولین مراکز با ارزیابی دوره ای، به شناخت و گزارش موانع به تصمیم گیران مرتبط پرداخته تا آنها بتوانند برنامه ها و راهکارهایی برای رفع آن موانع اتخاذ نمایند. افزایش تعهد مسئولین و تصمیم گیران به رفع معضلات و مشکلات مراکز مراقبت روزانه بزرگسالان و حل موانع حضور سالمندان در این مراکز خواهد توانست در درازمدت به بهبود کیفیت خدمات ارائه شده و در نتیجه افزایش سلامت جسمانی، اجتماعی و روانشناختی سالمندان منجر گردد.

سپاسگزارى

بدینوسیله از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی ایران و از همراهی و همکاری مدیریت و کارکنان مرکز مراقبت روزانه بزرگسالان شهر تهران (قاصدک، آرمان شایان و یاس) و تمامی شرکت کنندگان سالمند، تشکر و قدردانی می نمایم.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

References

1. Abbasian M, Nakhodaeezah M, Namjoo S, Khalili Z, Jahangiry L, Fadayevatan R, et al. Reasons for nursing home placement of older women in Tabriz, Iran: A content analysis. 2019. <https://doi.org/10.32598/SIJA.13.4.406>
2. Kanasi E, Ayilavarapu S, Jones J. The aging population: demographics and the biology of aging. *Periodontology* 2000. 2016;72(1):13-8. <https://doi.org/10.1111/prd.12126>
3. Fathi E. The phenomenon of population aging in Iran. *Ijoss Iranian Journal of Official Statistics Studies*. 2020;30(2):387-413.
4. Mirzaie M, Darabi S. Population aging in Iran and rising health care costs. *Iranian Journal of Ageing*. 2017;12(2):156-69. <https://doi.org/10.21859/sija-1202156>
5. Chalise HN. Aging: basic concept. *Am J Biomed Sci & Res*. 2019;1(1):8-10. <https://doi.org/10.34297/AJBSR.2019.01.000503>
6. Shaarbafchi Zadeh N, Akbari F, Khalili Khouzani P, Niaraees Zavare AS. Comparative study of elderly care services among Iran, United States of America, and Sweden. *Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences*. 2020;25(5):123-40. <https://doi.org/10.52547/sjku.25.5.123>
7. Aseyedali M, Sadeghi Mahalli N, Norouzi Tabrizi K. A review on adult daycare centers in the world. 2019. <https://doi.org/10.32598/SIJA.13.4.518>
8. Orellana K, Manthorpe J, Tinker A. Day centres for older people: a systematically conducted scoping review of literature about their benefits, purposes and how they are perceived. *Ageing & Society*. 2020;40(1):73-104. <https://doi.org/10.1017/S0144686X18000843>
9. HASHEMNH,ASADIBS. DAYCARECENTER FOR QUALITATIVE IMPROVEMENT OF ELDERLY LIFE. 2009.
10. Mobaraki H, Kamali M, Farhodi F. The effect of empowerment programs on geriatric depression in daily rehabilitation Farzanegan center of khorramabad city. *Modern Rehabilitation*. 2013;6(4).
11. Rashedi V. Social support for the elderly: Comparison between home and nursing home. 2013. <https://doi.org/10.29252/jnkums.5.2.351>
12. Ota S, Goto H, Fujita R, Haruta M, Noda Y, Tamakoshi K. Application of pole walking to day service centers for use by community-dwelling frail elderly people. *International Journal of Gerontology*. 2014;8(1):6-11. <https://doi.org/10.1016/j.ijge.2013.03.010>
13. Nazari S, Afshar PF, Sadeghmoghadam L, Shabestari AN, Farhadi A. Developing the perceived social support scale for older adults: A mixed-method study. *the elderly*. 2020;8:9. <https://doi.org/10.3934/publichealth.2020007>
14. Yamada T, Demura S. Continuous participation in a day-care prevention service improves the mobility of the community-dwelling elderly. *International Journal of Health*. 2014;2(2):45. <https://doi.org/10.14419/ijh.v2i2.3214>
15. Gallagher C. The Socrates Café: Community Philosophy as an empowering tool in a day care centre for older people. *Irish Journal of Applied Social Studies*. 2016;16(2):5.
16. Naruse T, Hatsushi M, Tsuchiya-Ito R, Kobayashi M, Kato J. Experiences of Disabled Older Adults in Urban Area Adult Day Care Centers: A Multisite Case Study. *Gerontology and Geriatric Medicine*. 2023;9:23337214231156304. <https://doi.org/10.1177/23337214231156304>
17. Ching-Teng Y. Effect of board game activities on cognitive function improvement among older adults in adult day care centers. *Social Work in Health Care*. 2019;58(9):825-38. <https://doi.org/10.1080/00981389.2019.1656143>
18. Naruse T, Tuckett AG, Matsumoto H, Yamamoto-Mitani N, editors. Measurement development for Japanese clients' experiences during adult day care service use (The J-AdaCa Tool). *Healthcare*; 2020: MDPI. <https://doi.org/10.3390/healthcare8040363>
19. Duncan L, Bowla J, Tanis R. Evaluating the Effectiveness of Adult Day Care on Alleviating Caregiver Stress/Burden. *Florida Public Health Review*. 2019;13(1):2.
20. Ghorbani M, Salehabadi R, Mahdavi N, Rad M. Factors related to nurses' attitudes toward the elderly care: The predictive roles of altruism, moral intelligence, life satisfaction and general health. *Iranian Journal of Ageing*. 2021;16(2):248-59. <https://doi.org/10.32598/sija.16.2.2767.1>
21. Ahmadi M, Noudehi M, Esmaili M, Sadrollahi A. Comparing the quality of life between active and non-active elderly women with an emphasis on physical activity. *Iranian*

- Journal of Ageing. 2017;12(3):262-75.
<https://doi.org/10.21859/sija.12.3.262>
22. Larsson Ranada Å, Österholm J. Promoting active and healthy ageing at day centers for older people. *Activities, Adaptation & Aging*. 2022;46(3):236-50.
<https://doi.org/10.1080/01924788.2022.2028050>
23. Henwood T, Wooding A, DeSouza D. Center-based exercise delivery: feasibility of a staff-delivered program and the benefits for low-functioning older adults accessing respite day care. *Activities, Adaptation & Aging*. 2013;37(3):224-38.
<https://doi.org/10.1080/01924788.2013.816832>
24. Sadeghmoghadam L, Foroughan M, Mohammadi Shahboulaghi F, Ahmadi F, Nazari S, Farhadi A, et al. The lived experiences of aging in older adults: A phenomenological study. *Iranian Journal of Ageing*. 2020;14(4):478-93.
25. Dehkordi SM, Pourhadi S, Sum S, Ahmadi Z. Barriers to Remarriage in Older Women in Iran: A Qualitative Study. *Salmand: Iranian Journal of Ageing*. 2022;17(3).
<https://doi.org/10.32598/sija.2022.3351.1>
26. Zhou Y, Fu J. Review of Studies on Day-Care Centers for the Elderly in Community. *Open Journal of Social Sciences*. 2019;7(12):322-34.
<https://doi.org/10.4236/jss.2019.712024>
27. Ares W, Hart M, Huang D, Karian L, Michael M, Otts A, et al. Assessing barriers to utilization of adult day care centres in a rural county. *Public health projects, 2008-present*. 2010.
28. Sadarangani TR, Murali KP. Service use, participation, experiences, and outcomes among older adult immigrants in American adult day service centers: An integrative review of the literature. *Research in gerontological nursing*. 2018;11(6):317-28.
<https://doi.org/10.3928/19404921-20180629-01>
29. Lashkarboloki F, Aryaei M, Djazayeri A, Eftekhar-Ardebily H, Minaei M. Association of demographic, socio-economic features and some health problems with nutritional status in elderly. *Iranian Journal of Nutrition Sciences & Food Technology*. 2015;9(4):27-34.